

Revidering av placeringsföreskrifter för
förskola, fritidshem och annan pedagogisk
verksamhet

12

2022KS667

Sammanträdesdatum
2022-12-19

§ 242

Dnr 2022VFN227

Revidering av placeringsföreskrifter för förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet

Beslut

Välfrädsnämndens förslag till beslut i kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige fastställer reviderade *Placeringsföreskrifter för förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet 2022*.

Välfrädsnämndens förslag till beslut i kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt välfrädsnämndens förslag.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige fastställde den 14 november 2019 § 152 Härryda kommuns nuvarande placeringsföreskrifter för förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet. Enligt dessa föreskrifter kan omsorg på övriga tider i viss mån erbjudas efter en individuell prövning. Föreskrifterna saknar i dagsläget kriterier för behovsprövning av rätt till omsorg på obekvämtid.

Den 26 oktober 2022 § 205 redovisade förvaltningen ett nytt förslag på reviderade placeringsföreskrifter för att definiera kriterier för behovsprövning av rätt till omsorg på obekvämtid samt på vilka grunder behovsprövningar ska göras. I samband med detta beslutade välfrädsnämnden att återremittera ärendet till förvaltningen för att se över placeringsföreskrifterna så att kriterier för behovsprövning av rätt till omsorg på obekvämtid speglar dagens faktiska situation. Isolerat ska detta därför inte påverka de ekonomiska förutsättningarna. Vidare fick förvaltningen i uppdrag att förtydliga att omsorgsbehov ska lösas i familjens hem.

Förvaltningen bedömer att Härryda kommun bör erbjuda omsorg på obekvämtid i enlighet med skollagens intentioner. Förvaltningen bedömer att omsorg på obekvämtid ska kunna beviljas på kvällar, helger och nätter efter individuell prövning av omsorgsbehovet. Förvaltningen föreslår att en behovsprövning görs enligt de kriterier som finns i förslag till reviderade placeringsföreskrifter. Förvaltningen bedömer vidare att en upphandling av barnpassningstjänster i hemmet bör genomföras.

Då det i dagsläget saknas uppgifter om det totala behovet i kommunen är de framtida kostnaderna svårbedömda. Förvaltningen bedömer att det föreslagna tillägget om omsorg på obekvämtid i föreskrifterna kan göra att fler familjer uppmärksammas på att möjligheten finns och att kostnaderna därmed kommer att öka.

Signatur justerande	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

Sammanträdesdatum
2022-12-19

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse 25 november 2022
- Välfärdsnämndens beslut 26 oktober 2022 § 205 Reviderade föreskrifter för förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet
- Placeringsföreskrifter för förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet 2022
- Placeringsföreskrifter, antagen av kommunfullmäktige 14 november 2019 § 152
- Gällande placeringsföreskrifter med markeringar och kommentarer med anledning av ändringsförslag
- Barnkonsekvensanalys

Paragrafen är justerad

Signatur justerande	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

Välfärdsnämnden

Datum
2022-11-25

Diarienummer
2022VFN227 71

Revidering av placeringsföreskrifter för förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet

Förslag till beslut

Välfärdsnämndens förslag till beslut i kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige fastställer reviderade *Placeringsföreskrifter för förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet 2022*.

Välfärdsnämndens förslag till beslut i kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt välfärdsnämndens förslag.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige fastställde den 14 november 2019 § 152 Härryda kommuns nuvarande placeringsföreskrifter för förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet. Enligt dessa föreskrifter kan omsorg på övriga tider i viss mån erbjudas efter en individuell prövning. Föreskrifterna saknar i dagsläget kriterier för behovsprövning av rätt till omsorg på obekvämtid.

Den 26 oktober 2022 § 205 redovisade förvaltningen ett nytt förslag på reviderade placeringsföreskrifter för att definiera kriterier för behovsprövning av rätt till omsorg på obekvämtid samt på vilka grunder behovsprövningar ska göras. I samband med detta beslutade välfärdsnämnden att återremittera ärendet till förvaltningen för att se över placeringsföreskrifterna så att kriterier för behovsprövning av rätt till omsorg på obekvämtid speglar dagens faktiska situation. Isolerat ska detta därför inte påverka de ekonomiska förutsättningarna. Vidare fick förvaltningen i uppdrag att förtydliga att omsorgsbehov ska lösas i familjens hem.

Förvaltningen bedömer att Härryda kommun bör erbjuda omsorg på obekvämtid i enlighet med skollagens intentioner. Förvaltningen bedömer att omsorg på obekvämtid ska kunna beviljas på kvällar, helger och nätter efter individuell prövning av omsorgsbehovet. Förvaltningen föreslår att en behovsprövning görs enligt de kriterier som finns i förslag till reviderade

placeringsföreskrifter. Förvaltningen bedömer vidare att en upphandling av barnpassningstjänster i hemmet bör genomföras.

Då det i dagsläget saknas uppgifter om det totala behovet i kommunen är de framtida kostnaderna svårbedömda. Förvaltningen bedömer att det föreslagna tillägget om omsorg på obekvämtid i föreskrifterna kan göra att fler familjer uppmärksammas på att möjligheten finns och att kostnaderna därmed kommer att öka.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse 25 november 2022
- Valfördsnämndens beslut 26 oktober 2022 § 205 Reviderade föreskrifter för förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet
- Placeringsföreskrifter för förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet 2022
- Placeringsföreskrifter, antagen av kommunfullmäktige 14 november 2019 § 152
- Gällande placeringsföreskrifter med markeringar och kommentarer med anledning av ändringsförslag
- Barnkonsekvensanalys

Ärendet

Kommunfullmäktige fastställde den 14 november 2019 §152 Härryda kommuns nuvarande placeringsföreskrifter för förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet. Enligt dessa föreskrifter kan omsorg på obekvämtid erbjudas i viss mån efter en individuell prövning. Föreskrifterna saknar i dagsläget kriterier för behovsprövning av rätt till omsorg på obekvämtid. Förvaltningen ser därför ett behov att revidera placeringsföreskrifterna så att det framgår på vilka grunder behovsprövningen ska göras.

Den 26 oktober 2022 § 205 redovisade förvaltningen ett nytt förslag på reviderade placeringsföreskrifter för att definiera kriterier för behovsprövning av rätt till omsorg på obekvämtid samt på vilka grunder behovsprövningar ska göras. I samband med detta beslutade valfördsnämnden att återremittera ärendet till förvaltningen för att se över placeringsföreskrifterna så att kriterier för behovsprövning av rätt till omsorg på obekvämtid speglar dagens faktiska situation. Isolerat ska detta därför inte påverka de ekonomiska förutsättningarna. Vidare fick förvaltningen i uppdrag att förtydliga att omsorgsbehov ska lösas i familjens hem.

Rättslig reglering

Enligt 8 kap. 3 § skollagen (2010:800) ska barn som är bosatta i Sverige och som inte har börjat i någon utbildning för fullgörande av skolplikten

erbjudas förskola enligt vad som anges i 4–7 §§. Förskola behöver dock inte erbjudas under kvällar, nätter, veckoslut eller i samband med större helger.

Enligt 25 kap. 5 § skollagen ska kommunen sträva efter att erbjuda omsorg för barn under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds i den omfattning det behövs med hänsyn till föräldrars förvärvsarbete och familjens situation i övrigt. Enligt förarbeten till skollagen bör sådan omsorg erbjudas från och med ett års ålder till och med vårterminen det år barnet fyller 13 år.

Kommunen bör enligt förarbetena göra en individuell prövning i varje enskilt fall utifrån de lokala förutsättningarna. I prövningen bör även hänsyn tas till föräldrarnas reella möjligheter att ordna omsorg för sina barn på egen hand.

Enligt Barnkonventionens artikel 18 ska konventionsstaterna:

1. göra sitt bästa för att säkerställa erkännandet av principen att båda föräldrarna har gemensamt ansvar för barnets uppfostran och utveckling. Föräldrar eller, i förekommande fall, vårdnadshavare har huvudansvaret för barnets uppfostran och utveckling. Dessa ska låta sig vägledas av vad som bedöms vara barnets bästa.
2. ge lämpligt stöd till föräldrar och vårdnadshavare då de fullgör sitt ansvar för barnets uppfostran och säkerställa utvecklingen av institutioner, inrättningar och tjänster för omvårdnad av barn.
3. vidta alla lämpliga åtgärder för att säkerställa att barn till förvärvsarbetande föräldrar har rätt att åtnjuta den barnomsorg som de är berättigade till.

Barnkonventionen och svensk rätt (SOU 2020:63)

Regeringen beslutade den 15 mars 2018 att tillkalla en särskild utredare med uppdrag att genomföra en kartläggning för att belysa hur svensk lagstiftning och praxis överensstämmer med Barnkonventionen. Utredningen kom fram till att barn som har föräldrar som förvärvsarbetar kvällar, nätter och helger har inte samma rätt till barnomsorg under den tid som föräldrarna arbetar som andra barn har. Förskola och fritidshem behöver nämligen inte erbjudas under kvällar, nätter, veckoslut eller i samband med större helger. Den lagstadgade rätten till barnomsorg skiljer sig således åt beroende på vilket arbete ett barns föräldrar har. Detta är enligt utredningens mening inte förenligt med artikel 18.3, i synnerhet inte i kombination med artikel 2 i Barnkonventionen som stadgar att alla barn har samma rättigheter och lika värde och att ingen får diskrimineras.

Omvärldsanalys

Skolinspektionen genomförde 2016 en kartläggning bland Sveriges 290 kommuner gällande omsorg på obekvämtid, där det framkom att 70 procent av landets kommuner erbjuder sådan omsorg. Enligt rapporten bedömer Skolinspektionen att kommuner som inte erbjuder omsorg på obekvämtid bör ha beredskap för om behovet skulle uppstå.

GR-kommuner

Inom GR finns olika exempel på hur organisationen för omsorg på obekvämtid ser ut. Enligt uppgifter på respektive kommuns hemsida har det framkommit att Ale, Alingsås, Göteborg och Stenungsunds kommun erbjuder omsorg på kvällar, helger och nattetid. Kungsbacka och Tjörns kommun erbjuder omsorg kväll och helger, medan Mölndal erbjuder omsorg endast kväll på vardagar. Partille, Lilla Edet, Kungälv och Öckerö kommun beviljar inte omsorg på obekvämtid. Kommunernas kostnader för verksamheten är svårprognostiserad då efterfrågan varierar mycket mellan åren. Enligt uppgifter från GR-kommuner uppgår snittkostnader till ca 3 mnkr för omsorg som omfattar både kväll, helg och natt.

Nuläge

I några fall under 2021 och 2022 har förvaltningen ombesörjt omsorg på obekvämtid i hemmet för familjer som inte kunnat ordna omsorg för sina barn under tiden som de arbetar. I nuläget finns inte medel avsatt i välfärdsnämndens budget för omsorg på obekvämtid.

Kommunal har påtalat för arbetsgivaren att omsorg på obekvämtid bör inordnas i ordinarie verksamhet. Kommunal har påpekat att det saknas riktlinjer för personalen som utför arbetet på obekvämtid vilket medför oklarheter bland annat när det gäller organisation och ansvar. Kommunal lyfter även vikten av insyn och att verksamheten följs upp och kvalitetssäkras.

Externa utförare i hemmet

Enligt välfärdsnämndens återremiss ska förvaltningen förtydliga att omsorg på obekvämtid ska erbjudas i familjens hem. Med anledning av detta kommer förvaltningen att upphandla tjänst med externa utförare som erbjuder barnpassningstjänster.

Ekonomiska konsekvenser

Kostnaden för omsorg i hemmet avgörs av antalet familjer som har behov av omsorg. Omsorgen samordnas inte på en och samma plats i kommunen vilket medför högre kostnader än om det samordnas på en av de befintliga avdelningarna. Kostnader för upphandlingsförfarandet kommer att tillkomma.

Kostnaden för nuvarande omsorgsbehov är svårbedömt. Det finns inget ansökningsförfarande och därmed inget underlag som tydligt visar kommuninvånarnas totala behov av omsorg på obekvämtid. Förvaltningen har dock uppmärksammat att antalet förfrågningar för omsorg på obekvämtid ökat något under 2021 och 2022.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen bedömer att Härryda kommun bör erbjuda omsorg på obekvämtid i enlighet med skollagens intentioner. Förvaltningen bedömer

att omsorg på obekväm tid ska kunna beviljas på kvällar, helger och nätter efter individuell prövning av omsorgsbehovet. Förvaltningen föreslår att en behovsprövning görs enligt de kriterier som finns i förslag till reviderade placeringsföreskrifter. Förvaltningen bedömer vidare att en upphandling av barnpassningstjänster i hemmet bör genomföras.

Enligt välfärdsnämndens återremiss ska de nya kriterierna inte påverka de ekonomiska förutsättningarna. Då det i dagsläget saknas uppgifter om det totala behovet i kommunen är de framtida kostnaderna svårbedömda. Förvaltningen bedömer att det föreslagna tillägget om omsorg på obekväm tid i föreskrifterna kan göra att fler familjer uppmärksammas på att möjligheten finns och att kostnaderna därmed kommer att öka.

Beredning av ärendet i välfärdsnämnden och kommunstyrelsen

Välfärdsnämnden bereder detta ärende till kommunfullmäktige eftersom det ligger inom nämndens verksamhetsområde. Kommunstyrelsen har dock ett beredningsansvar för ärenden till kommunfullmäktige och ska ges tillfälle att yttra sig i ärenden som beretts av annan nämnd.

Päivi Malmsten
Sektorschef

Hasby Aguilar Lyrhem
Verksamhetschef

§ 205

Dnr 2022VFN227

Bordlagt ärende: Reviderade placeringsföreskrifter för förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet**Beslut**

Välståndsnämnden återremitterar ärendet till förvaltningen för att se över placeringsföreskrifterna så att kriterier för behovsprövning av rätt till omsorg på obekväm arbetstid speglar dagens faktiska situation. Isolerat ska detta därför inte påverka de ekonomiska förutsättningarna. Vidare ska det förtydligas att omsorgsbehovet ska lösas i familjens hem.

Reservation

Inga-Lena Persson (MP), Johannes Backlund (SD) och Per-Olov Risman (SD) reserverar sig mot beslutet. Siw Hallbert (S), Birgitta Berntsson (S) och Oskar Sköld (S) reserverar sig skriftligt mot beslutet i bilaga 1.

Sammanfattning av ärendet

Välståndsnämnden beslutade den 28 september 2022 § 186 att bordlägga ärende om reviderade placeringsföreskrifter för förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Kommunfullmäktige fastställde den 14 november 2019 § 152 Härryda kommuns nuvarande placeringsföreskrifter för förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet. Enligt dessa föreskrifter kan omsorg på övriga tider i viss mån erbjudas efter en individuell prövning. Föreskrifterna saknar i dagsläget kriterier för behovsprövning av rätt till omsorg på obekväm tid.

Enligt 8 kap. 3 § skollagen (2010:800) ska barn som är bosatta i Sverige och som inte har börjat i någon utbildning för fullgörande av skolplikten erbjudas förskola enligt vad som anges i 4–7§§. Förskola behöver dock inte erbjudas under kvällar, nätter, veckoslut eller i samband med större helger. Enligt 25 kap. 5§ skollagen ska kommunen sträva efter att erbjuda omsorg för barn under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds i den omfattning det behövs med hänsyn till föräldrars förvärvsarbete och familjens situation i övrigt.

Förvaltningen bedömer att Härryda kommun bör erbjuda omsorg på obekväm tid i enlighet med skollagens intentioner. Förvaltningen bedömer att omsorg på obekväm tid ska kunna beviljas på kvällar, helger och nätter efter individuell prövning av omsorgsbehovet. Förvaltningen föreslår att en behovsprövning görs enligt förslag till reviderade placeringsföreskrifter. Förvaltningens bedömning är att 3 mnkr bör avsättas i välståndsnämndens budget för att erbjuda omsorg på obekväm tid.

Signatur justerande

Utdragsbestyrkande

Beslutsunderlag

- Välfärdsnämndens beslut om bordläggning 28 september 2022 § 186
- Tjänsteskrivelse den 1 september 2022
- Placeringsföreskrifter för förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet 2022
- Placeringsföreskrifter fastställda av kommunfullmäktige 14 november 2019 § 152
- Gällande placeringsföreskrifter med markeringar och kommentarer med anledning av ändringsförslag
- Barnkonsekvensanalys

Förslag till beslut på sammanträdet

Siw Hallbert (S) föreslår med instämmande av Inga-Lena Persson (MP) och Per-Olov Risman (SD) att välfärdsnämnden, i enlighet med förvaltningens förslag, föreslår att kommunfullmäktige fastställer reviderade *Placeringsföreskrifter för förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet 2022* samt att välfärdsnämnden föreslår att kommunstyrelsen beslutar att föreslå att kommunfullmäktige beslutar enligt välfärdsnämndens förslag.

Vidare föreslår Siw Hallbert (S) med instämmande av Inga-Lena Persson (MP) och Per-Olov Risman (SD) att välfärdsnämnden, i enlighet med förvaltningens förslag, beslutar att avsätta 3 mnkr för att omsorg på obekvämtid ska erbjudas. Detta under förutsättning att kommunfullmäktige fastställer reviderade *Placeringsföreskrifter för förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet 2022*.

Maria Kornevik Jakobsson (C) föreslår att ärendet återremitteras till förvaltningen för att se över placeringsföreskrifterna så att kriterier för behovsprövning av rätt till omsorg på obekvämtid speglar dagens faktiska situation. Isolerat ska detta därför inte påverka de ekonomiska förutsättningarna. Vidare föreslår Maria Kornevik Jakobsson att det ska förtydligas att omsorgsbehovet ska lösas i familjens hem.

Ajournering

Sammanträdet ajourneras kl. 16:46-16:50

Beslutsgång

Ordföranden redovisar att hon kommer att ställa återremiss mot att avgöra ärendet idag. Om välfärdsnämnden återremitterar ärendet görs det enligt Maria Kornevik Jakobssons förslag om återremiss. Om välfärdsnämnden beslutar att avgöra ärendet idag kommer ordföranden fråga om välfärdsnämnden bifaller Siw Hallberts förslag.

Maria Kornevik Jakobssons förslag om återremiss och avgörande idag

Signatur justerande	Utdragsbestyrkande

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att välfärdsnämnden beslutar att avgöra ärendet idag.

Omröstning begärs. Välfärdsnämnden godkänner följande beslutsgång:

Ja-röst för att återremittera ärendet

Nej-röst för att avgöra ärendet idag

Med 7 ja-röster och 6 nej-röster bifaller välfärdsnämnden Maria Kornevik Jakobssons förslag om återremiss. Hur var och en röstade framgår av omröstningslista 3.

Signatur justerande

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum
2022-10-26

Voteringslista: § 205

Ärende: Bordlagt ärende: Reviderade placeringsföreskrifter för förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet, 2022VFN227

Omröstningslista 3

Ledamot	Ja	Nej	Avstår
Maria Kornevik Jakobsson (C), ordförande	X		
Sven Karlsson (M), vice ordförande	X		
Siw Hallbert (S), 2:e vice ordförande		X	
Evalotta Liljenzin (M), ledamot	X		
Kristina Andrén (M), ledamot	X		
Ulrika Nordenstam (M), ledamot	X		
Anita Anger (L), ledamot	X		
Inger Axelsson (KD), ledamot	X		
Birgitta Berntsson (S), ledamot		X	
Inga-Lena Persson (MP), ledamot		X	
Johannes Backlund (SD), ledamot		X	
Per Olov Risman (SD), ledamot		X	
Oskar Sköld (S), ersättare		X	
Resultat	7	6	0

Rättelse i form av komplettering av voteringslista.

2022-11-07

Reservation:

Reviderade placeringsföreskrifter för förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet

Socialdemokraterna och Miljöpartiet anser att samma förutsättningar och kriterier ska gälla oavsett vilken typ av barnomsorg den enskilde har behov av.

Vidare anser vi inte att barnomsorg på obekvämt arbetstid ska begränsas till att utföras i den enskildes hem.

På grundval av ovanstående kan inte Socialdemokraterna och Miljöpartiet ställa sig bakom den skrivning som ligger till grund för återremissyrkandet och reserverar sig därmed mot ovan beslut.

För Socialdemokraterna

Birgitta Berntsson

Siw Hallbert

Oskar Sköld

För Miljöpartiet

Inga-Lena Persson

Rättelse i form av komplettering av bilaga.

2022-11-07

Placeringsföreskrifter

För förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet

Definitioner av begrepp

Syskon

När begreppet syskon används i placeringsföreskrifterna menas de barn som är folkbokförda i samma bostad. Barnen behöver inte ha samma vårdnadshavare eller föräldrar för att anses vara syskon. De som bor i bostaden måste dock leva tillsammans som en familj. Om flera familjer bor i samma bostad räknas barnen i de olika familjerna inte som syskon.

Vårdnadshavare

Vårdnadshavare är den eller de personer som har den juridiska vårdnaden av ett barn. Det kan vara en eller båda barnets föräldrar eller någon som utsetts av domstol till barnets vårdnadshavare.

Förälder

En förälder behöver inte vara barnets vårdnadshavare. När ett barn inte bor med någon av sina föräldrar likställs den eller de vuxna som bor med barnet och som ansvarar för barnets dagliga omsorg som barnets föräldrar.

Särskilda skäl

Begreppet särskilda skäl används i placeringsföreskrifterna då det kan finnas behov av att göra undantag utifrån ett barns specifika behov. Bedömningen av ett särskilt skäl ska göras restriktivt och det krävs starka skäl som bygger på barnets behov. Exempel på särskilda skäl kan vara att barnet har omfattande medicinska eller psykologiska behov eller att barnet befinner sig i en svår social situation.

Rätt till plats

Förskola

Plats på förskola erbjuds från och med att barnet fyller ett år till och med att barnet börjar i förskoleklass, grundskola eller grundsärskola.

Plats i Härryda kommuns kommunala förskolor erbjuds barn som är folkbokförda i Härryda kommun. Enligt 29 kap. 6 § skollagen (2010:800) ska även barn som är bosatta i Sverige men som inte är folkförda i landet erbjudas plats i Härryda kommuns förskolor om barnet stadigvarande vistas i kommunen.

Enligt 8 kap. 5 § skollagen ska barn från och med ett års ålder erbjudas förskola i den omfattning som behövs med hänsyn till föräldrarnas arbete eller studier eller om barnet har ett eget behov på grund av familjens situation i övrigt.

Enligt 8 kap. 6 § skollagen har barn vars föräldrar är föräldralediga med ett annat barn rätt till förskola 15 timmar i veckan. I Härryda kommun har barn vars föräldrar är arbetssökande rätt till förskola 20 timmar i veckan.

Barn vars föräldrar inte arbetar, studerar, är arbetslösa eller föräldralediga erbjuds enligt 8 kap. 7 § skollagen förskola om barnet av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling i form av förskola. Beslut om att ett barn ska erbjudas förskola på dessa grunder fattas efter en särskild ansökan.

Allmän förskola

Alla barn ska från och med höstterminen det år de fyller tre år erbjudas förskola under minst 525 timmar om året oavsett vad föräldrarna har för sysselsättning, detta kallas för allmän förskola.

Barn som är folkbokförda i en annan kommun

Barn som är folkbokförda i en annan kommun mottas endast i mån av plats. Barn som är folkbokförda i en annan kommun ska dock enligt 8 kap. 13 § skollagen (2010:800) erbjudas plats om barnet med hänsyn till sina personliga förhållanden har särskilda skäl för att mottas.

Om ett barns vårdnadshavare anser att ett barn har särskilda skäl för att mottas i Härryda kommuns förskola ska vårdnadshavarna göra en särskild ansökan om detta. Beslut om ett barn med annan folkbokföringskommun anses ha särskilda skäl att mottas fattas efter en individuell prövning.

Familjedaghem

Plats i familjedaghem erbjuds från ett års ålder till barn vars föräldrar arbetar, studerar, är arbetslösa eller föräldralediga.

Om barnets vårdnadshavare önskar familjedaghem ska kommunen så långt det är möjligt erbjuda detta på samma villkor som gäller för förskola.

Familjedaghem erbjuds i den mån det finns plats.

Plats i Härryda kommuns familjedaghem erbjuds till barn som är folkbokförda i Härryda kommun. Barn som är folkbokförda i en annan kommun mottas endast i mån av plats.

Fritidshem

Fritidshem erbjuds elever i förskoleklass, grundskola och grundsärskola vars föräldrar arbetar, studerar eller är arbetsökande. Fritidshem erbjuds till och med vårterminen det år eleven fyller 10 år.

Plats erbjuds i den omfattning det behövs med hänsyn till föräldrarnas arbete eller studier eller om barnet har ett eget behov på grund av familjens situation i övrigt.

Barn till arbetsökande erbjuds fritidshem från skoldagens slut till och med mellanmålet (ca 15.00).

Barn vars ena förälder är föräldraledig med ett syskon har inte rätt till plats på fritidshem. Barnet får dock behålla sin plats fram till 30 dagar efter att syskonet fötts. Barn med föräldrar som inte är sammanboende har rätt till plats då barnet bor hos den förälder som inte är föräldraledig

Plats i fritidshem ska enligt 14 kap. 6 § skollagen (2010:800) även erbjudas om en elev av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling i form av fritidshem. För att en elev ska erbjudas fritidshem på dessa grunder behöver det göras en särskild ansökan.

En elev som på grund av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling i form av fritidshem kan erbjudas fritidshem även efter vårterminen det år eleven fyller 10 år.

Öppen fritidshemsverksamhet

Öppen fritidshemsverksamhet (fritidsklubb) erbjuds elever i grundskola från och med höstterminen det år eleven fyller 10 år till och med vårterminen det år eleven fyller 13 år.

Öppen fritidshemsverksamhet erbjuds på eftermiddagar efter skoldagens slut. På studiedagar och lov har den öppna fritidshemsverksamheten längre öppettider.

Omsorg på obekväm tid

Omsorg på övriga tider kan i viss mån erbjudas efter en individuell prövning. Följande villkor ska vara uppfyllda för att omsorg på obekväm tid ska erbjudas.

- Barn för vilket omsorg söks är 1–13 år.
- Vårdnadshavaren/vårdnadshavarna har sitt ordinarie arbete förlagt till tidig morgon, sen kväll, nätter och/eller helger.

- Omsorgsbehovet ska vara regelbundet och kontinuerligt återkommande (innefattar inte tillfälliga behov) och andra möjligheter att tillgodose behovet av omsorg ska ha prövats av vårdnadshavaren/vårdnadshavarna.
- Omsorg ska erbjudas vårdnadshavaren/vårdnadshavarna som annars riskerar att förlora möjligheten att försörja sig, till exempel genom att de måste minska eller inte kan behålla sin nuvarande sysselsättning.
- Arbetstidens förläggning ska styrkas med intyg/schema från arbetsgivaren. Sökande ska också styrka att hon/han prövat möjligheten att förändra sin arbetstid.

Ansökan om plats

Förskola och familjedaghem

Ansökan till Härryda kommuns förskolor och familjedaghem görs via kommunens e-tjänst. Ansökan kan vid behov även göras skriftligt.

Ansökan till förskola och familjedaghem kan göras så snart det står klart vid vilken tidpunkt som barnet har behov av plats. Ködatum räknas dock tidigast 180 dagar (sex månader) innan önskat placeringsdatum även om ansökan görs tidigare.

Det önskade placeringsdatumet som anges i ansökan ska vara det datum som barnets vårdnadshavare önskar att barnet ska påbörja sin inskolning på förskolan eller familjedaghemmet.

Om ett barn bor växelvis hos två föräldrar och båda föräldrarna har behov av en plats för barnet ska föräldrarna ansöka om en gemensam plats. Ett barn kan inte ha en placering på två olika förskolor eller familjedaghem.

Flytt till Härryda kommun

Vid en planerad flytt till Härryda kommun kan barnets vårdnadshavare ansöka om plats när det står klart vid vilken tidpunkt och till vilken adress som flytten ska ske. Barnet ska dock vara folkbokfört i Härryda kommun vid det datum som barnet påbörjar sin placering. Om familjen ännu inte är folkbokförd i Härryda kommun ska ett bostadskontrakt för att styrka den kommande folkbokföringsadressen bifogas ansökan. På kontraktet måste adressen och inflyttningsdatum framgå. Bostadskontrakt kan vara ett köpekontrakt av en bostad eller ett hyresavtal. Vårdnadshavaren kan annars bifoga flyttanmälan som alternativ.

Fritidshem

Ansökan till fritidshem görs via Härryda kommuns e-tjänster. Ansökan kan vid behov även göras skriftligt. Ansökan till fritidshem kan tidigast beviljas när barnet har fått en bekräftad placering på en av Härryda kommuns grundskolor.

Barn som är folkbokförda i Härryda kommun och som har plats på kommunal förskola eller familjedaghem får en plats på fritidshem i samband

med att de börjar i förskoleklass, grundskola eller grundsärskola på en kommunal skola i Härryda kommun. I dessa fall behöver ingen ansökan om plats till fritidshem göras.

Vårdnadshavare till barn som är folkbokförda i en annan kommun kan ansöka om fritidshemsplats när barnet har fått en bekräftad placering på en av Härryda kommuns grundskolor.

Öppen fritidshemsverksamhet

Ansökan till öppen fritidshemsverksamhet (fritidsklubb) görs via Härryda kommuns e-tjänster. Ansökan kan vid behov även göras skriftligt.

Vid ansökan ska barnets vårdnadshavare ange om barnet ska ha öppen fritidshemsverksamhet endast på skoldagar eller på skoldagar och lov.

Placering

Förskola och familjedaghem

Barn som har rätt till förskola i Härryda kommun ska få plats på en förskola inom fyra månader från att barnets vårdnadshavare har gjort en ansökan. Om barnets vårdnadshavare gör en ansökan mer än fyra månader innan önskat placeringsdatum ska barnet få plats i samband med det önskade placeringsdatumet. Plats i familjedaghem erbjuds när det finns lediga platser.

Vid fler förstahandssökande än antal lediga platser på en förskola eller familjedaghem har syskon till barn som har en placering på den aktuella enheten förtur till plats under förutsättning att barn som står före syskonet i kö kan erbjudas en annan placering. Därefter fördelas platserna efter ködatum. Ködatumet är samma datum som anmälningdatumet. Ködatumet räknas dock tidigast 180 dagar innan önskat placeringsdatum. Då flera barn har samma ködatum fördelas platserna efter barnens ålder, äldre barn har förtur framför yngre barn.

Då ett barn inte kan erbjudas plats på den förskola eller familjedaghem som vårdnadshavarna har önskat i första hand tas hänsyn till vårdnadshavarnas övriga önskemål. Om det inte finns plats på någon av de enheter som vårdnadshavarna har önskat erbjuds barnet plats på den närmaste förskolan där det finns lediga platser.

Ett barn kan alltid stå kvar i kö till förstahandsvalet oavsett om vårdnadshavarna tackar ja eller nej till ett erbjudande om placering på en annan enhet. Byte till förstahandsvalet kan dock endast göras i början av nästkommande hösttermin. I augusti har barn som vill byta till sitt förstahandsval förtur över övriga köande barn med undantag från barn som har ett syskon på den aktuella enheten. Om det i augusti finns fler barn som vill byta till samma förstahandsval än det finns lediga platser på den aktuella förskolan eller familjedaghemmet fördelas platserna efter hur länge barnen har väntat på plats på sitt förstahandsval. Om flera av dessa barn väntat lika

länge på plats till sitt förstahandsval fördelas platserna efter barnens ålder så att äldre barn har förtur framför yngre barn.

Vid avveckling av en kommunal förskola

Om en kommunal förskola avvecklas har de barn som behöver en ny placering förtur till de förskolor eller familjedaghem som vårdnadshavarna önskat. Förturen gäller inte framför barn i kön som har syskonförtur. Om fler barn från den förskola som ska avvecklas önskar plats på samma förskola eller familjedaghem än det finns lediga platser fördelas platserna efter barnens ålder, äldre barn har förtur framför yngre barn.

Byte till annan kommunal förskola

Barn som har en plats på en kommunal förskola i Härryda kommun kan endast byta till en annan kommunal förskola i början av nästkommande hösttermin.

Tidigare byte till en annan kommunal förskola kan göras vid flytt till en annan ort i kommunen. Om ett barn anses ha särskilda skäl att byta förskola kan ett tidigare byte göras efter en individuell prövning.

Plats i en annan kommun

Ett barn som är folkbokförd i Härryda kommun har rätt att gå på en kommunal förskola i en annan kommun om den andra kommunen anser att barnet har särskilda skäl för det. Ett barn har alltid rätt att gå på en fristående förskola eller familjedaghem oavsett vilken kommun den fristående verksamheten ligger i.

Flytt till en annan kommun

Vid flytt till en annan kommun i Göteborgsregionens kommunalförbund har barnet rätt att behålla sin plats i Härryda kommun tills den nya hemkommunen kan erbjuda barnet plats på förskola.

Vid flytt till en kommun utanför Göteborgsregionens kommunalförbund krävs det ett avtal mellan Härryda kommun och den nya hemkommunen om ett barn ska kunna behålla sin plats. Om ett avtal inte upprättas har barnet rätt att behålla sin plats i Härryda kommun tills den nya hemkommunen kan erbjuda barnet plats på förskola.

Fritidshem och öppen fritidshemsverksamhet

Elever som har rätt till fritidshem eller öppen fritidsverksamhet erbjuds plats på fritidshem eller öppen fritidshemsverksamhet på den grundskola som eleven går på.

Vistelsetid och öppettider

Förskola och familjedaghem

Förskolorna och familjedaghemmen i Härryda kommun har öppet på vardagar mellan 06.00 och 18.30. Öppettiderna kan dock variera på olika

förskolor och familjedaghem utifrån de tider som barnens vårdnadshavare har angett att barnen har behov av omsorg.

Vistelsetid och schema

Vistelsetiden för barn som har en förälder som är föräldraledig med ett annat barn är 15 timmar per vecka. Barnet får dock vistas på förskolan eller familjedaghemmet under sina ordinarie vistelsetider 30 dagar efter att syskonet fötts.

Barn till arbetsökande har rätt att vara på förskolan eller familjedaghemmet 20 timmar per vecka.

Barn vars föräldrar arbetar eller studerar har rätt att vara på förskolan eller familjedaghemmet under den tid som föräldrarna arbetar eller studerar samt den tid det tar för föräldrarna att resa till och från sitt arbete eller sina studier.

Barnets föräldrar ansvarar för att förskolan eller familjedaghemmet har tillgång till ett aktuellt schema över barnets vistelsetider. Detta görs genom att anmäla barnets vistelsetider i kommunens digitala närvarosystem. Förändringar i barnets vistelsetider som innebär en omfattande utökning av barnets vistelsetid eller som påverkar enhetens öppettider ska anmälas senast två veckor innan förändringen ska börja gälla.

Fritidshem

Fritidshemmen i Härryda kommun har öppet på vardagar mellan 06.00 och 18.30. Öppettiderna kan dock variera på olika fritidshem utifrån de tider som barnens vårdnadshavare har angett att barnen har behov av omsorg. Omsorg på övriga tider kan i viss mån erbjudas efter en individuell prövning.

Vistelsetid och schema

Barn till arbetsökande har rätt att vistas på fritidshemmet från skoldagens slut till och med mellanmålet (ca 15.00).

Barn vars föräldrar arbetar eller studerar har rätt att vara på fritidshemmet under den tid som föräldrarna arbetar eller studerar samt den tid det tar för föräldrarna att resa till och från sitt arbete eller sina studier.

Barnets föräldrar ansvarar för att fritidshemmet har tillgång till ett aktuellt schema över barnets vistelsetider. Detta görs genom att anmäla barnets vistelsetider i kommunens digitala närvarosystem. Förändringar i barnets vistelsetider som innebär en omfattande utökning av barnets vistelsetid eller som påverkar enhetens öppettider ska anmälas senast två veckor innan förändringen ska börja gälla.

Öppen fritidshemsverksamhet

Den öppna fritidshemsverksamheten (fritidsklubb) har öppet från skoldagens slut till 16.30. Under studiedagar, skollov och enstaka lov dagar är öppettiderna 09.00 till 16.00.

Barnets föräldrar ansvarar för att den öppna fritidshemsverksamheten har tillgång till ett aktuellt schema över barnets vistelsetider. Detta görs genom att anmäla barnets vistelsetider i kommunens digitala närvarosystem.

Sommaröppen verksamhet

Under fyra veckor varje sommar har de ordinarie förskolorna, familjedaghemmen, fritidshemmen samt den öppna fritidshemsverksamheten stängt.

De barn som har behov av omsorg under dessa veckor erbjuds plats i en sommaröppen verksamhet någonstans i kommunen.

Uppsägning av plats

Förskola och familjedaghem

Uppsägning av plats ska göras via Härryda kommuns e-tjänster. Uppsägningen kan vid behov även göras skriftligt.

Uppsägningstiden är 30 dagar. Avgift betalas under uppsägningstiden oavsett om barnet är närvarande eller inte.

Om ett barn är frånvarande från förskolan eller familjedaghemmet i mer än två månader avslutas barnets placering. Vid särskilda skäl kan ett barn efter en individuell prövning få behålla sin plats även vid frånvaro som överstiger två månader.

Om avgiften för platsen inte betalas kan barnets placering sägas upp. Undantag görs för barn som har rätt till allmän förskola och barn som har behov av särskilt stöd i form av förskola.

Fritidshem

Uppsägning av plats ska göras via Härryda kommuns e-tjänster. Uppsägningen kan vid behov även göras skriftligt.

Uppsägningstiden är 30 dagar. Avgift betalas under uppsägningstiden oavsett om barnet är närvarande eller inte.

Om ett barn är frånvarande från fritidshemmet i mer än två månader avslutas barnets placering.

Om avgiften för platsen inte betalas kan barnets placering sägas upp. Undantag görs för barn som har behov av särskilt stöd i form av fritidshem.

Öppen fritidsverksamhet

Uppsägning av plats ska göras via Hälaryda kommun's e-tjänster.
Uppsägningen kan vid behov även göras skriftligt.

Den öppna fritidshemsverksamheten (fritidsklubb) har en terminsavgift som debiteras en gång i månaden. Uppsägning ska därför göras senast 31 december inför kommande vårtermin och senast 30 juni inför kommande hösttermin. Om platsen sägs upp mitt under pågående termin ska detta göras senast 30 september på höstterminen och 31 mars på vårterminen.

Fastställda i kommunfullmäktige XXXX-XX-XX

Placeringsföreskrifter

För förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet

Definitioner av begrepp

Syskon

När begreppet syskon används i placeringsföreskrifterna menas de barn som är folkbokförda i samma bostad. Barnen behöver inte ha samma vårdnadshavare eller föräldrar för att anses vara syskon. De som bor i bostaden måste dock leva tillsammans som en familj. Om flera familjer bor i samma bostad räknas barnen i de olika familjerna inte som syskon.

Vårdnadshavare

Vårdnadshavare är den eller de personer som har den juridiska vårdnaden av ett barn. Det kan vara en eller båda barnets föräldrar eller någon som utsetts av domstol till barnets vårdnadshavare.

Förälder

En förälder behöver inte vara barnets vårdnadshavare. När ett barn inte bor med någon av sina föräldrar likställs den eller de vuxna som bor med barnet och som ansvarar för barnets dagliga omsorg som barnets föräldrar.

Särskilda skäl

Begreppet särskilda skäl används i placeringsföreskrifterna då det kan finnas behov av att göra undantag utifrån ett barns specifika behov. Bedömningen av ett särskilt skäl ska göras restriktivt och det krävs starka skäl som bygger på barnets behov. Exempel på särskilda skäl kan vara att barnet har omfattande medicinska eller psykologiska behov eller att barnet befinner sig i en svår social situation.

Rätt till plats

Förskola

Plats på förskola erbjuds från och med att barnet fyller ett år till och med att barnet börjar i förskoleklass, grundskola eller grundsärskola.

Plats i Härryda kommuns kommunala förskolor erbjuds barn som är folkbokförda i Härryda kommun. Enligt 29 kap. 6 § skollagen (2010:800) ska även barn som är bosatta i Sverige men som inte är folkbokförda i landet erbjudas plats i Härryda kommuns förskolor om barnet stadigvarande vistas i kommunen.

Enligt 8 kap. 5 § skollagen ska barn från och med ett års ålder erbjudas förskola i den omfattning som behövs med hänsyn till föräldrarnas arbete eller studier eller om barnet har ett eget behov på grund av familjens situation i övrigt. Förskola behöver dock inte erbjudas på kvällar, nätter, veckoslut eller i samband med större helger.

Enligt 8 kap. 6 § skollagen har barn vars föräldrar är föräldralediga med ett annat barn rätt till förskola 15 timmar i veckan. I Härryda kommun har barn vars föräldrar är arbetssökande rätt till förskola 20 timmar i veckan.

Barn vars föräldrar inte arbetar, studerar, är arbetslösa eller föräldralediga erbjuds enligt 8 kap. 7 § skollagen förskola om barnet av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling i form av förskola. Beslut om att ett barn ska erbjudas förskola på dessa grunder fattas efter en särskild ansökan.

Allmän förskola

Alla barn ska från och med höstterminen det år de fyller tre år erbjudas förskola under minst 525 timmar om året oavsett vad föräldrarna har för sysselsättning, detta kallas för allmän förskola.

Barn som är folkbokförda i en annan kommun

Barn som är folkbokförda i en annan kommun mottas endast i mån av plats. Barn som är folkbokförda i en annan kommun ska dock enligt 8 kap. 13 § skollagen (2010:800) erbjudas plats om barnet med hänsyn till sina personliga förhållanden har särskilda skäl för att mottas.

Om ett barns vårdnadshavare anser att ett barn har särskilda skäl för att mottas i Härryda kommuns förskola ska vårdnadshavarna göra en särskild ansökan om detta. Beslut om ett barn med annan folkbokföringskommun anses ha särskilda skäl att mottas fattas efter en individuell prövning.

Familjedaghem

Plats i familjedaghem erbjuds från ett års ålder till barn vars föräldrar arbetar, studerar, är arbetslösa eller föräldralediga.

Om barnets vårdnadshavare önskar familjedaghem ska kommunen så långt det är möjligt erbjuda detta på samma villkor som gäller för förskola. Familjedaghem erbjuds i den mån det finns plats.

Plats i Härryda kommuns familjedaghem erbjuds till barn som är folkbokförda i Härryda kommun. Barn som är folkbokförda i en annan kommun mottas endast i mån av plats.

Fritidshem

Fritidshem erbjuds elever i förskoleklass, grundskola och grundsärskola vars föräldrar arbetar, studerar eller är arbetssökande. Fritidshem erbjuds till och med vårterminen det år eleven fyller 10 år.

Plats erbjuds i den omfattning det behövs med hänsyn till föräldrarnas arbete eller studier eller om barnet har ett eget behov på grund av familjens situation i övrigt. Fritidshem behöver enligt 14 kap. 8 § skollagen (2010:800) dock inte erbjudas på kvällar, nätter, veckoslut eller i samband med större helger.

Barn till arbetssökande erbjuds fritidshem från skoldagens slut till och med mellanmålet (ca 15.00).

Barn vars ena förälder är föräldraledig med ett syskon har inte rätt till plats på fritidshem. Barnet får dock behålla sin plats fram till 30 dagar efter att syskonet fötts. Barn med föräldrar som inte är sammanboende har rätt till plats då barnet bor hos den förälder som inte är föräldraledig

Plats i fritidshem ska enligt 14 kap. 6 § skollagen (2010:800) även erbjudas om en elev av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling i form av fritidshem. För att en elev ska erbjudas fritidshem på dessa grunder behöver det göras en särskild ansökan.

En elev som på grund av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling i form av fritidshem kan erbjudas fritidshem även efter vårterminen det år eleven fyller 10 år.

Öppen fritidshemsverksamhet

Öppen fritidshemsverksamhet (fritidsklubb) erbjuds elever i grundskola från och med höstterminen det år eleven fyller 10 år till och med vårterminen det år eleven fyller 13 år.

Öppen fritidshemsverksamhet erbjuds på eftermiddagar efter skoldagens slut. På studiedagar och lov har den öppna fritidshemsverksamheten längre öppettider.

Ansökan om plats

Förskola och familjedaghem

Ansökan till Härryda kommuns förskolor och familjedaghem görs via kommunens e-tjänst. Ansökan kan vid behov även göras skriftligt.

Ansökan till förskola och familjedaghem kan göras så snart det står klart vid vilken tidpunkt som barnet har behov av plats. Ködatum räknas dock tidigast 180 dagar (sex månader) innan önskat placeringsdatum även om ansökan görs tidigare.

Det önskade placeringsdatumet som anges i ansökan ska vara det datum som barnets vårdnadshavare önskar att barnet ska påbörja sin inskolning på förskolan eller familjedaghemmet.

Om ett barn bor växelvis hos två föräldrar och båda föräldrarna har behov av en plats för barnet ska föräldrarna ansöka om en gemensam plats. Ett barn kan inte ha en placering på två olika förskolor eller familjedaghem.

Flytt till Härryda kommun

Vid en planerad flytt till Härryda kommun kan barnets vårdnadshavare ansöka om plats när det står klart vid vilken tidpunkt och till vilken adress som flytten ska ske. Barnet ska dock vara folkbokfört i Härryda kommun vid det datum som barnet påbörjar sin placering.

Barn som är folkbokförda i en annan kommun

Vårdnadshavare till barn som är folkbokförda i en annan kommun kan ansöka om plats i förskola eller familjedaghem i Härryda kommun. Barn som är folkbokförda i en annan kommun mottas dock endast i mån av plats.

Fritidshem

Ansökan till fritidshem görs via Härryda kommuns e-tjänster. Ansökan kan vid behov även göras skriftligt. Ansökan till fritidshem kan göras tidigast när barnet har fått en bekräftad placering på en av Härryda kommuns grundskolor.

Barn som är folkbokförda i Härryda kommun och som har plats på kommunal eller fristående förskola eller familjedaghem får automatiskt en plats på fritidshem i samband med att de börjar i förskoleklass, grundskola eller grundsärskola på en kommunal skola i Härryda kommun. I dessa fall behöver ingen ansökan om plats till fritidshem göras.

Vårdnadshavare till barn som är folkbokförda i en annan kommun kan ansöka om fritidshemsplats när barnet har fått en bekräftad placering på en av Härryda kommuns grundskolor.

Öppen fritidshemsverksamhet

Ansökan till öppen fritidshemsverksamhet (fritidsklubb) görs via Härryda kommuns e-tjänster. Ansökan kan vid behov även göras skriftligt.

Vid ansökan ska barnets vårdnadshavare ange om barnet ska ha öppen fritidshemsverksamhet endast på skoldagar eller på skoldagar och lov.

Placering

Förskola och familjedaghem

Barn som har rätt till förskola i Härryda kommun ska få plats på en förskola inom fyra månader från att barnets vårdnadshavare har gjort en ansökan. Om barnets vårdnadshavare gör en ansökan mer än fyra månader innan önskat placeringsdatum ska barnet få plats i samband med det önskade placeringsdatumet. Plats i familjedaghem erbjuds när det finns lediga platser.

Vid fler förstahandssökande än antal lediga platser på en förskola eller familjedaghem har syskon till barn som har en placering på den aktuella enheten förtur till plats under förutsättning att barn som står före syskonet i kö kan erbjudas en annan placering. Därefter fördelas platserna efter ködatum. Ködatumet är samma datum som anmälningsdatumet. Ködatumet räknas dock tidigast 180 dagar innan önskat placeringsdatum. Då flera barn har samma ködatum fördelas platserna efter barnens ålder, äldre barn har förtur framför yngre barn.

Då ett barn inte kan erbjudas plats på den förskola eller familjedaghem som vårdnadshavarna har önskat i första hand tas hänsyn till vårdnadshavarnas övriga önskemål. Om det inte finns plats på någon av de enheter som vårdnadshavarna har önskat erbjuds barnet plats på den närmaste förskolan där det finns lediga platser.

Ett barn kan alltid stå kvar i kö till förstahandsvalet oavsett om vårdnadshavarna tackar ja eller nej till ett erbjudande om placering på en annan enhet. Byte till förstahandsvalet kan dock endast göras i början av nästkommande hösttermin. I augusti har barn som vill byta till sitt förstahandsval förtur över övriga köande barn med undantag från barn som har ett syskon på den aktuella enheten. Om det i augusti finns fler barn som vill byta till samma förstahandsval än det finns lediga platser på den aktuella förskolan eller familjedaghemmet fördelas platserna efter hur länge barnen har väntat på plats på sitt förstahandsval. Om flera av dessa barn väntat lika länge på plats till sitt förstahandsval fördelas platserna efter barnens ålder så att äldre barn har förtur framför yngre barn.

Vid avveckling av en kommunal förskola

Om en kommunal förskola avvecklas har de barn som behöver en ny placering förtur till de förskolor eller familjedaghem som vårdnadshavarna önskat. Förturen gäller inte framför barn i kön som har syskonförtur. Om

fler barn från den förskola som ska avvecklas önskar plats på samma förskola eller familjedaghem än det finns lediga platser fördelas platserna efter barnens ålder, äldre barn har förtur framför yngre barn.

Byte till annan kommunal förskola

Barn som har en plats på en kommunal förskola i Härryda kommun kan endast byta till en annan kommunal förskola i början av nästkommande hösttermin.

Tidigare byte till en annan kommunal förskola kan göras vid flytt till en annan ort i kommunen. Om ett barn anses ha särskilda skäl att byta förskola kan ett tidigare byte göras efter en individuell prövning.

Plats i en annan kommun

Ett barn som är folkbokförd i Härryda kommun har rätt att gå på en kommunal förskola i en annan kommun om den andra kommunen anser att barnet har särskilda skäl för det. Ett barn har alltid rätt att gå på en fristående förskola eller familjedaghem oavsett vilken kommun den fristående verksamheten ligger i.

Flytt till en annan kommun

Vid flytt till en annan kommun i Göteborgsregionens kommunalförbund har barnet rätt att behålla sin plats i Härryda kommun tills den nya hemkommunen kan erbjuda barnet plats på förskola.

Vid flytt till en kommun utanför Göteborgsregionens kommunalförbund krävs det ett avtal mellan Härryda kommun och den nya hemkommunen om ett barn ska kunna behålla sin plats.

Fritidshem och öppen fritidshemsverksamhet

Elever som har rätt till fritidshem eller öppen fritidsverksamhet erbjuds plats på fritidshem eller öppen fritidshemsverksamhet på den grundskola som eleven går på.

Vistelsetid och öppettider

Förskola och familjedaghem

Förskolorna och familjedaghemmen i Härryda kommun har öppet på vardagar mellan 06.00 och 18.30. Öppettiderna kan dock variera på olika förskolor och familjedaghem utifrån de tider som barnens vårdnadshavare har angett att barnen har behov av omsorg.

Omsorg på övriga tider kan i viss mån erbjudas efter en individuell prövning.

Vistelsetid och schema

Vistelsetiden för barn som har en förälder som är föräldraledig med ett annat barn är 15 timmar per vecka. Barnet får dock vistas på förskolan eller familjedaghemmet under sina ordinarie vistelsetider 30 dagar efter att syskonet fötts.

Barn till arbetssökande har rätt att vara på förskolan eller familjedaghemmet 20 timmar per vecka.

Barn vars föräldrar arbetar eller studerar har rätt att vara på förskolan eller familjedaghemmet under den tid som föräldrarna arbetar eller studerar samt den tid det tar för föräldrarna att resa till och från sitt arbete eller sina studier.

Barnets föräldrar ansvarar för att förskolan eller familjedaghemmet har tillgång till ett aktuellt schema över barnets vistelsetider. Detta görs genom att anmäla barnets vistelsetider i kommunens digitala närvarosystem. Förändringar i barnets vistelsetider som innebär en omfattande utökning av barnets vistelsetid eller som påverkar enhetens öppettider ska anmälas senast två veckor innan förändringen ska börja gälla.

Fritidshem

Fritidshemmen i Härryda kommun har öppet på vardagar mellan 06.00 och 18.30. Öppettiderna kan dock variera på olika fritidshem utifrån de tider som barnens vårdnadshavare har angett att barnen har behov av omsorg. Omsorg på övriga tider kan i viss mån erbjudas efter en individuell prövning.

Vistelsetid och schema

Barn till arbetssökande har rätt att vistas på fritidshemmet från skoldagens slut till och med mellanmålet (ca 15.00).

Barn vars föräldrar arbetar eller studerar har rätt att vara på fritidshemmet under den tid som föräldrarna arbetar eller studerar samt den tid det tar för föräldrarna att resa till och från sitt arbete eller sina studier.

Barnets föräldrar ansvarar för att fritidshemmet har tillgång till ett aktuellt schema över barnets vistelsetider. Detta görs genom att anmäla barnets vistelsetider i kommunens digitala närvarosystem. Förändringar i barnets vistelsetider som innebär en omfattande utökning av barnets vistelsetid eller som påverkar enhetens öppettider ska anmälas senast två veckor innan förändringen ska börja gälla.

Öppen fritidshemsverksamhet

Den öppna fritidshemsverksamheten (fritidsklubb) har öppet från skoldagens slut till 16.30. Under studiedagar, skollov och enstaka lov dagar är öppettiderna 09.00 till 16.00.

Barnets föräldrar ansvarar för att den öppna fritidshemsverksamheten har tillgång till ett aktuellt schema över barnets vistelsetider. Detta görs genom att anmäla barnets vistelsetider i kommunens digitala närvarosystem.

Sommaröppen verksamhet

Under fyra veckor varje sommar har de ordinarie förskolorna, familjedaghemmen, fritidshemmen samt den öppna fritidshemsverksamheten stängt.

De barn som har behov av omsorg under dessa veckor erbjuds plats i en sommaröppen verksamhet någonstans i kommunen.

Uppsägning av plats

Förskola och familjedaghem

Uppsägning av plats ska göras via Härryda kommuns e-tjänster. Uppsägningen kan vid behov även göras skriftligt.

Uppsägningstiden är 30 dagar. Avgift betalas under uppsägningstiden oavsett om barnet är närvarande eller inte.

Om ett barn är frånvarande från förskolan eller familjedaghemmet i mer än två månader avslutas barnets placering. Vid särskilda skäl kan ett barn efter en individuell prövning få behålla sin plats även vid frånvaro som överstiger två månader.

Om avgiften för platsen inte betalas kan barnets placering sägas upp. Undantag görs för barn som har rätt till allmän förskola och barn som har behov av särskilt stöd i form av förskola.

Fritidshem

Uppsägning av plats ska göras via Härryda kommuns e-tjänster. Uppsägningen kan vid behov även göras skriftligt.

Uppsägningstiden är 30 dagar. Avgift betalas under uppsägningstiden oavsett om barnet är närvarande eller inte.

Om ett barn är frånvarande från fritidshemmet i mer än två månader avslutas barnets placering.

Om avgiften för platsen inte betalas kan barnets placering sägas upp. Undantag görs för barn som har behov av särskilt stöd i form av fritidshem.

Öppen fritidsverksamhet

Uppsägning av plats ska göras via Härryda kommuns e-tjänster. Uppsägningen kan vid behov även göras skriftligt.

Den öppna fritidshemsverksamheten (fritidsklubb) har en terminsavgift som debiteras en gång i månaden. Uppsägning ska därför göras senast 31 december inför kommande vårtermin och senast 30 juni inför kommande hösttermin. Om platsen sägs upp mitt under pågående termin ska detta göras senast 30 september på höstterminen och 31 mars på vårterminen.

Fastställda i kommunfullmäktige XXXX-XX-XX

Placeringsföreskrifter

För förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet

Definitioner av begrepp

Syskon

När begreppet syskon används i placeringsföreskrifterna menas de barn som är folkbokförda i samma bostad. Barnen behöver inte ha samma vårdnadshavare eller föräldrar för att anses vara syskon. De som bor i bostaden måste dock leva tillsammans som en familj. Om flera familjer bor i samma bostad räknas barnen i de olika familjerna inte som syskon.

Vårdnadshavare

Vårdnadshavare är den eller de personer som har den juridiska vårdnaden av ett barn. Det kan vara en eller båda barnets föräldrar eller någon som utsetts av domstol till barnets vårdnadshavare.

Förälder

En förälder behöver inte vara barnets vårdnadshavare. När ett barn inte bor med någon av sina föräldrar likställs den eller de vuxna som bor med barnet och som ansvarar för barnets dagliga omsorg som barnets föräldrar.

Särskilda skäl

Begreppet särskilda skäl används i placeringsföreskrifterna då det kan finnas behov av att göra undantag utifrån ett barns specifika behov. Bedömningen av ett särskilt skäl ska göras restriktivt och det krävs starka skäl som bygger på barnets behov. Exempel på särskilda skäl kan vara att barnet har omfattande medicinska eller psykologiska behov eller att barnet befinner sig i en svår social situation.

Rätt till plats

Förskola

Plats på förskola erbjuds från och med att barnet fyller ett år till och med att barnet börjar i förskoleklass, grundskola eller grundsärskola.

Plats i Härryda kommuns kommunala förskolor erbjuds barn som är folkbokförda i Härryda kommun. Enligt 29 kap. 6 § skollagen (2010:800) ska även barn som är bosatta i Sverige men som inte är folkbokförda i landet erbjudas plats i Härryda kommuns förskolor om barnet stadigvarande vistas i kommunen.

Enligt 8 kap. 5 § skollagen ska barn från och med ett års ålder erbjudas förskola i den omfattning som behövs med hänsyn till föräldrarnas arbete eller studier eller om barnet har ett eget behov på grund av familjens situation i övrigt. ~~Förskola behöver dock inte erbjudas på kvällar, nätter, veckoslut eller i samband med större helger.~~

Enligt 8 kap. 6 § skollagen har barn vars föräldrar är föräldralediga med ett annat barn rätt till förskola 15 timmar i veckan. I Härryda kommun har barn vars föräldrar är arbetssökande rätt till förskola 20 timmar i veckan.

Barn vars föräldrar inte arbetar, studerar, är arbetslösa eller föräldralediga erbjuds enligt 8 kap. 7 § skollagen förskola om barnet av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling i form av förskola. Beslut om att ett barn ska erbjudas förskola på dessa grunder fattas efter en särskild ansökan.

Allmän förskola

Alla barn ska från och med höstterminen det år de fyller tre år erbjudas förskola under minst 525 timmar om året oavsett vad föräldrarna har för sysselsättning, detta kallas för allmän förskola.

Barn som är folkbokförda i en annan kommun

Barn som är folkbokförda i en annan kommun mottas endast i mån av plats. Barn som är folkbokförda i en annan kommun ska dock enligt 8 kap. 13 § skollagen (2010:800) erbjudas plats om barnet med hänsyn till sina personliga förhållanden har särskilda skäl för att mottas.

Om ett barns vårdnadshavare anser att ett barn har särskilda skäl för att mottas i Härryda kommuns förskola ska vårdnadshavarna göra en särskild ansökan om detta. Beslut om ett barn med annan folkbokföringskommun anses ha särskilda skäl att mottas fattas efter en individuell prövning.

Familjedaghem

Plats i familjedaghem erbjuds från ett års ålder till barn vars föräldrar arbetar, studerar, är arbetslösa eller föräldralediga.

Om barnets vårdnadshavare önskar familjedaghem ska kommunen så långt det är möjligt erbjuda detta på samma villkor som gäller för förskola. Familjedaghem erbjuds i den mån det finns plats.

Plats i Härryda kommuns familjedaghem erbjuds till barn som är folkbokförda i Härryda kommun. Barn som är folkbokförda i en annan kommun mottas endast i mån av plats.

Fritidshem

Fritidshem erbjuds elever i förskoleklass, grundskola och grundsärskola vars föräldrar arbetar, studerar eller är arbetssökande. Fritidshem erbjuds till och med vårterminen det år eleven fyller 10 år.

Plats erbjuds i den omfattning det behövs med hänsyn till föräldrarnas arbete eller studier eller om barnet har ett eget behov på grund av familjens situation i övrigt. ~~Fritidshem behöver enligt 14 kap. 8 § skollagen (2010:800) dock inte erbjudas på kvällar, nätter, veckoslut eller i samband med större helger.~~

Barn till arbetssökande erbjuds fritidshem från skoldagens slut till och med mellanmålet (ca 15.00).

Barn vars ena förälder är föräldraledig med ett syskon har inte rätt till plats på fritidshem. Barnet får dock behålla sin plats fram till 30 dagar efter att syskonet fötts. Barn med föräldrar som inte är sammanboende har rätt till plats då barnet bor hos den förälder som inte är föräldraledig

Plats i fritidshem ska enligt 14 kap. 6 § skollagen (2010:800) även erbjudas om en elev av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling i form av fritidshem. För att en elev ska erbjudas fritidshem på dessa grunder behöver det göras en särskild ansökan.

En elev som på grund av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling i form av fritidshem kan erbjudas fritidshem även efter vårterminen det år eleven fyller 10 år.

Öppen fritidshemsverksamhet

Öppen fritidshemsverksamhet (fritidsklubb) erbjuds elever i grundskola från och med höstterminen det år eleven fyller 10 år till och med vårterminen det år eleven fyller 13 år.

Öppen fritidshemsverksamhet erbjuds på eftermiddagar efter skoldagens slut. På studiedagar och lov har den öppna fritidshemsverksamheten längre öppettider.

Omsorg på obekvämtid

Omsorg på övriga tider kan i viss mån erbjudas efter en individuell prövning. Följande villkor ska vara uppfyllda för att omsorg på obekvämtid ska erbjudas.

- Barn för vilket omsorg söks är 1–13 år.
- Vårdnadshavaren/vårdnadshavarna har sitt ordinarie arbete förlagt till tidig morgon, sen kväll, nätter och/eller helger.
- Omsorgsbehovet ska vara regelbundet och kontinuerligt återkommande (innefattar inte tillfälliga behov) och andra möjligheter att tillgodose behovet av omsorg ska ha prövats av vårdnadshavaren/vårdnadshavarna.
- Omsorg ska erbjudas vårdnadshavaren/vårdnadshavarna som annars riskerar att förlora möjligheten att försörja sig, till exempel genom att de måste minska eller inte kan behålla sin nuvarande sysselsättning.
- Arbetstidens förläggning ska styrkas med intyg/schema från arbetsgivaren. Sökande ska också styrka att hon/han prövat möjligheten att förändra sin arbetstid.

Ansökan om plats

Förskola och familjedaghem

Ansökan till Härryda kommuns förskolor och familjedaghem görs via kommunens e-tjänst. Ansökan kan vid behov även göras skriftligt.

Ansökan till förskola och familjedaghem kan göras så snart det står klart vid vilken tidpunkt som barnet har behov av plats. Ködatum räknas dock tidigast 180 dagar (sex månader) innan önskat placeringsdatum även om ansökan görs tidigare.

Det önskade placeringsdatumet som anges i ansökan ska vara det datum som barnets vårdnadshavare önskar att barnet ska påbörja sin inskolning på förskolan eller familjedaghemmet.

Om ett barn bor växelvis hos två föräldrar och båda föräldrarna har behov av en plats för barnet ska föräldrarna ansöka om en gemensam plats. Ett barn kan inte ha en placering på två olika förskolor eller familjedaghem.

Flytt till Härryda kommun

Vid en planerad flytt till Härryda kommun kan barnets vårdnadshavare ansöka om plats när det står klart vid vilken tidpunkt och till vilken adress som flytten ska ske. Barnet ska dock vara folkbokfört i Härryda kommun vid det datum som barnet påbörjar sin placering. Om familjen ännu inte är folkbokförd i Härryda kommun ska ett bostadskontrakt för att styrka den kommande folkbokföringsadressen bifogas ansökan. På kontraktet måste adressen och inflyttningsdatum framgå. Bostadskontrakt kan vara ett köpekontrakt av en bostad eller ett hyresavtal. Vårdnadshavaren kan annars bifoga flyttanmälan som alternativ.

Barn som är folkbokförda i en annan kommun

~~Vårdnadshavare till barn som är folkbokförda i en annan kommun kan ansöka om plats i förskola eller familjedaghem i Härryda kommun. Barn som är folkbokförda i en annan kommun mottas dock endast i mån av plats.~~

Fritidshem

Ansökan till fritidshem görs via Härryda kommuns e-tjänster. Ansökan kan vid behov även göras skriftligt. Ansökan till fritidshem kan **göras** tidigast **beviljas** när barnet har fått en bekräftad placering på en av Härryda kommuns grundskolor.

Barn som är folkbokförda i Härryda kommun och som har plats på kommunal **eller fristående** förskola eller familjedaghem får **automatiskt** en plats på fritidshem i samband med att de börjar i förskoleklass, grundskola eller grundsärskola på en kommunal skola i Härryda kommun. I dessa fall behöver ingen ansökan om plats till fritidshem göras.

Vårdnadshavare till barn som är folkbokförda i en annan kommun kan ansöka om fritidshemsplats när barnet har fått en bekräftad placering på en av Härryda kommuns grundskolor.

Öppen fritidshemsverksamhet

Ansökan till öppen fritidshemsverksamhet (fritidsklubb) görs via Härryda kommuns e-tjänster. Ansökan kan vid behov även göras skriftligt.

Vid ansökan ska barnets vårdnadshavare ange om barnet ska ha öppen fritidshemsverksamhet endast på skoldagar eller på skoldagar och lov.

Placering

Förskola och familjedaghem

Barn som har rätt till förskola i Härryda kommun ska få plats på en förskola inom fyra månader från att barnets vårdnadshavare har gjort en ansökan. Om barnets vårdnadshavare gör en ansökan mer än fyra månader innan önskat placeringsdatum ska barnet få plats i samband med det önskade placeringsdatumet. Plats i familjedaghem erbjuds när det finns lediga platser.

Vid fler förstahandssökande än antal lediga platser på en förskola eller familjedaghem har syskon till barn som har en placering på den aktuella enheten förtur till plats under förutsättning att barn som står före syskonet i kö kan erbjudas en annan placering. Därefter fördelas platserna efter ködatum. Ködatumet är samma datum som anmälningdatumet. Ködatumet räknas dock tidigast 180 dagar innan önskat placeringsdatum. Då flera barn har samma ködatum fördelas platserna efter barnens ålder, äldre barn har förtur framför yngre barn.

Då ett barn inte kan erbjudas plats på den förskola eller familjedaghem som vårdnadshavarna har önskat i första hand tas hänsyn till vårdnadshavarnas övriga önskemål. Om det inte finns plats på någon av de enheter som vårdnadshavarna har önskat erbjuds barnet plats på den närmaste förskolan där det finns lediga platser.

Ett barn kan alltid stå kvar i kö till förstahandsvalet oavsett om vårdnadshavarna tackar ja eller nej till ett erbjudande om placering på en annan enhet. Byte till förstahandsvalet kan dock endast göras i början av nästkommande hösttermin. I augusti har barn som vill byta till sitt förstahandsval förtur över övriga köande barn med undantag från barn som har ett syskon på den aktuella enheten. Om det i augusti finns fler barn som vill byta till samma förstahandsval än det finns lediga platser på den aktuella förskolan eller familjedaghemmet fördelas platserna efter hur länge barnen har väntat på plats på sitt förstahandsval. Om flera av dessa barn väntat lika länge på plats till sitt förstahandsval fördelas platserna efter barnens ålder så att äldre barn har förtur framför yngre barn.

Vid avveckling av en kommunal förskola

Om en kommunal förskola avvecklas har de barn som behöver en ny placering förtur till de förskolor eller familjedaghem som vårdnadshavarna önskat. Förturen gäller inte framför barn i kön som har syskonförtur. Om fler barn från den förskola som ska avvecklas önskar plats på samma förskola eller familjedaghem än det finns lediga platser fördelas platserna efter barnens ålder, äldre barn har förtur framför yngre barn.

Byte till annan kommunal förskola

Barn som har en plats på en kommunal förskola i Härryda kommun kan endast byta till en annan kommunal förskola i början av nästkommande hösttermin.

Tidigare byte till en annan kommunal förskola kan göras vid flytt till en annan ort i kommunen. Om ett barn anses ha särskilda skäl att byta förskola kan ett tidigare byte göras efter en individuell prövning.

Plats i en annan kommun

Ett barn som är folkbokförd i Härryda kommun har rätt att gå på en kommunal förskola i en annan kommun om den andra kommunen anser att barnet har särskilda skäl för det. Ett barn har alltid rätt att gå på en fristående förskola eller familjedaghem oavsett vilken kommun den fristående verksamheten ligger i.

Flytt till en annan kommun

Vid flytt till en annan kommun i Göteborgsregionens kommunalförbund har barnet rätt att behålla sin plats i Härryda kommun tills den nya hemkommunen kan erbjuda barnet plats på förskola.

Vid flytt till en kommun utanför Göteborgsregionens kommunalförbund krävs det ett avtal mellan Härryda kommun och den nya hemkommunen om ett barn ska kunna behålla sin plats. Om ett avtal inte upprättas har barnet rätt att behålla sin plats i Härryda kommun tills den nya hemkommunen kan erbjuda barnet plats på förskola.

Fritidshem och öppen fritidshemsverksamhet

Elever som har rätt till fritidshem eller öppen fritidsverksamhet erbjuds plats på fritidshem eller öppen fritidshemsverksamhet på den grundskola som eleven går på.

Vistelsetid och öppettider

Förskola och familjedaghem

Förskolorna och familjedaghemmen i Härryda kommun har öppet på vardagar mellan 06.00 och 18.30. Öppettiderna kan dock variera på olika förskolor och familjedaghem utifrån de tider som barnens vårdnadshavare har angett att barnen har behov av omsorg.

Vistelsetid och schema

Vistelsetiden för barn som har en förälder som är föräldraledig med ett annat barn är 15 timmar per vecka. Barnet får dock vistas på förskolan eller familjedaghemmet under sina ordinarie vistelsetider 30 dagar efter att syskonet fötts.

Barn till arbetsökande har rätt att vara på förskolan eller familjedaghemmet 20 timmar per vecka.

Barn vars föräldrar arbetar eller studerar har rätt att vara på förskolan eller familjedaghemmet under den tid som föräldrarna arbetar eller studerar samt den tid det tar för föräldrarna att resa till och från sitt arbete eller sina studier.

Barnets föräldrar ansvarar för att förskolan eller familjedaghemmet har tillgång till ett aktuellt schema över barnets vistelsetider. Detta görs genom att anmäla barnets vistelsetider i kommunens digitala närvarosystem. Förändringar i barnets vistelsetider som innebär en omfattande utökning av barnets vistelsetid eller som påverkar enhetens öppettider ska anmälas senast två veckor innan förändringen ska börja gälla.

Fritidshem

Fritidshemmen i Härryda kommun har öppet på vardagar mellan 06.00 och 18.30. Öppettiderna kan dock variera på olika fritidshem utifrån de tider som barnens vårdnadshavare har angett att barnen har behov av omsorg. Omsorg på övriga tider kan i viss mån erbjudas efter en individuell prövning.

Vistelsetid och schema

Barn till arbets sökande har rätt att vistas på fritidshemmet från skoldagens slut till och med mellanmålet (ca 15.00).

Barn vars föräldrar arbetar eller studerar har rätt att vara på fritidshemmet under den tid som föräldrarna arbetar eller studerar samt den tid det tar för föräldrarna att resa till och från sitt arbete eller sina studier.

Barnets föräldrar ansvarar för att fritidshemmet har tillgång till ett aktuellt schema över barnets vistelsetider. Detta görs genom att anmäla barnets vistelsetider i kommunens digitala närvarosystem. Förändringar i barnets vistelsetider som innebär en omfattande utökning av barnets vistelsetid eller som påverkar enhetens öppettider ska anmälas senast två veckor innan förändringen ska börja gälla.

Öppen fritidshemsverksamhet

Den öppna fritidshemsverksamheten (fritidsklubb) har öppet från skoldagens slut till 16.30. Under studiedagar, skollov och enstaka lövdagar är öppettiderna 09.00 till 16.00.

Barnets föräldrar ansvarar för att den öppna fritidshemsverksamheten har tillgång till ett aktuellt schema över barnets vistelsetider. Detta görs genom att anmäla barnets vistelsetider i kommunens digitala närvarosystem.

Sommaröppen verksamhet

Under fyra veckor varje sommar har de ordinarie förskolorna, familjedaghemmen, fritidshemmen samt den öppna fritidshemsverksamheten stängt.

De barn som har behov av omsorg under dessa veckor erbjuds plats i en sommaröppen verksamhet någonstans i kommunen.

Uppsägning av plats

Förskola och familjedaghem

Uppsägning av plats ska göras via Härryda kommuns e-tjänster. Uppsägningen kan vid behov även göras skriftligt.

Uppsägningstiden är 30 dagar. Avgift betalas under uppsägningstiden oavsett om barnet är närvarande eller inte.

Om ett barn är frånvarande från förskolan eller familjedaghemmet i mer än två månader avslutas barnets placering. Vid särskilda skäl kan ett barn efter en individuell prövning få behålla sin plats även vid frånvaro som överstiger två månader.

Om avgiften för platsen inte betalas kan barnets placering sägas upp. Undantag görs för barn som har rätt till allmän förskola och barn som har behov av särskilt stöd i form av förskola.

Fritidshem

Uppsägning av plats ska göras via Hälaryda kommuns e-tjänster.
Uppsägningen kan vid behov även göras skriftligt.

Uppsägningstiden är 30 dagar. Avgift betalas under uppsägningstiden oavsett om barnet är närvarande eller inte.

Om ett barn är frånvarande från fritidshemmet i mer än två månader avslutas barnets placering.

Om avgiften för platsen inte betalas kan barnets placering sägas upp.
Undantag görs för barn som har behov av särskilt stöd i form av fritidshem.

Öppen fritidsverksamhet

Uppsägning av plats ska göras via Hälaryda kommuns e-tjänster.
Uppsägningen kan vid behov även göras skriftligt.

Den öppna fritidshemsverksamheten (fritidsklubb) har en terminsavgift som debiteras en gång i månaden. Uppsägning ska därför göras senast 31 december inför kommande vårtermin och senast 30 juni inför kommande hösttermin. Om platsen sägs upp mitt under pågående termin ska detta göras senast 30 september på höstterminen och 31 mars på vårterminen.

Fastställda i kommunfullmäktige XXXX-XX-XX

Bedömning av barnets bästa

Omsorg på obekväm arbetstid

I nuläget erbjuder Härryda kommun inte omsorg på obekväm tid. Det finns ett uttryckt behov hos kommuninvånare att utifrån förvärvsarbete få tillgång till omsorg även på obekväm tid. Tidigare har kommunen erbjudit vissa familjer/individer möjligheten vid vissa tillfällen men det saknas ett regelverk för behovsprövning. Arbetet med barnkonsekvensanalysen i relation till sakfrågan fokuserar på att utreda saken i relation till vad som kan sägas vara barnets bästa.

Sammanfattning

Förvaltningen bedömer att Härryda kommun utifrån barnets bästa i frågan bör erbjuda omsorg på obekväm tid.

Att inte erbjuda omsorg på obekväm tid utanför ordinarie öppettider står i strid med Barnkonventionens artikel 18.3 enligt Barnkonventionsutredningen (SOU 2020:63) om hur svensk lag och praxis överensstämmer med rättigheterna i FN:s konvention om barnets rättigheter. Enligt skollagen är kommunen inte skyldig att erbjuda detta, men bör sträva efter att göra så med hänsyn till vårdnadshavares förvärvsarbete och familjens situation i övrigt. Skolinspektionen tydliggör att det bör finnas en individuell behovsbedömning utifrån barnets bästa, för att kommunen ska sägas uppfylla skollagens krav. De flesta kommuner inom Göteborgsregionen erbjuder omsorg på obekväm tid i någon form.

Det finns en tydlig risk att vissa grupper riskerar drabbas hårdare än andra av avsaknad av möjligheten till omsorg på obekväm tid, däribland ensamstående föräldrar och barn till föräldrar som arbetar (eller skulle kunna arbeta) inom yrken som ofta kräver arbete på obekväma tider, däribland även samhällsviktiga yrkeskategorier. Förvaltningen bedömer att det inte finns några negativa effekter av ett genomförande utifrån barnets bästa.

Bedömning av barnets bästa

Barnkonventionens artiklar:

Barnkonventionsutredningen (SOU 2020:63) har haft som syfte att bland annat göra en kartläggning av hur svensk lagstiftning och praxis överensstämmer med rättigheterna i FN:s konvention om barnets rättigheter. I denna står att läsa om omsorg på obekväm arbetstid att:

”Det finns ingen skyldighet för det allmänna att tillhandahålla barnomsorg för barn som behöver omsorg utanför förskolans och fritidshemmens ordinarie öppettider; kommunerna ska endast sträva efter att erbjuda barnomsorg under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds. Detta stämmer inte överens med artikel 18.3.” (SOU 2020:63, s.53)

I barnkonventionens artikel 18.3 tydliggörs att det är i barnets bästa intresse att...

”Konventionsstaterna ska vidta alla lämpliga åtgärder för att säkerställa att barn till förvärvsarbetande föräldrar har rätt att åtnjuta den barnomsorg som de är berättigade till.”

Barnrättskommittén förtydligar att artikeln handlar om ansvarsfördelningen mellan barnets föräldrar och samhället, med särskild betoning på samhällets stöd till föräldrar när de fullgör sitt ansvar. I relation till nuvarande sakfråga i svensk kontext blir det delade ansvaret för barnet och jämlikhet mellan kvinnor, män och olika socioekonomiska grupper aktuellt. Detta understryks även av Skolinspektionen (se nedan under relevant praxis). Det vill säga att barnomsorgen på obekvämt arbetstid berör vissa yrkesgrupper mer än andra samt att det berör barn till ensamstående vårdnadshavare i högre utsträckning än de som har växelvist boende eller de barn som har sammanboende vårdnadshavare. I sin helhet finns det också ett integrationsperspektiv att anlägga på frågan jämte ett jämställdhetsperspektiv.

Barnets rätt till utbildning påverkas inte särskilt, då omsorg på kväll, helg eller natt inte omfattar pedagogisk verksamhet/undervisning på det sätt som återfinns inom ordinarie öppettider, utan främst omfattar omsorg. Kvaliteten på verksamheten behöver dock säkerställas.

Annan lagstiftning:

Skollagen (2010:800) i 8 kap 3 §

Barn som är bosatta i Sverige och som inte har börjat i någon utbildning för fullgörande av skolplikten ska erbjudas förskola enligt vad som anges i 4-7§§. Förskola behöver dock inte erbjudas under kvällar, nätter, veckoslut eller i samband med större helger. Lag (2017:1115).

Skollagen (2010:800) 25 kap 5§

Omsorg under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds

5 § Kommunen ska sträva efter att erbjuda omsorg för barn under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds i den omfattning det behövs med hänsyn till föräldrars förvärvsarbete och familjens situation i övrigt.

Praxis:

Skolinspektionen (2018-08-07, dnr 41–2018:1516) anser att det bör finnas en individuell behovsbedömning utifrån barnets bästa för att kommunen ska uppfylla skyldigheterna i enlighet med skollagen.

Erbjudande av barnomsorg på obekvämtid

Inom GR finns olika exempel på hur organisationen för omsorg på obekvämtid ser ut. Enligt uppgifter på respektive kommuns hemsida har det framkommit att Ale, Alingsås, Göteborg och Stenungssunds kommun erbjuder omsorg på kvällar, helger och natttid. Kungsbacka och Tjörns kommun erbjuder omsorg kväll och helger, medan Mölndal erbjuder omsorg endast kväll på vardagar. Partille, Lilla Edet, Kungälv och Öckerö kommun beviljar inte omsorg på obekvämtid.

Det föreligger en risk att barn till föräldrar som är ensamstående, som arbetar inom samhällsviktiga yrken så som sjukvård, polis etc. eller som tillhör ett socioekonomiskt utsatt skikt drabbas särskilt av att föräldrarna inte kan förvärvsarbeta inom yrken som kräver arbete på obekvämtid. Barn till föräldrar med litet socialt nätverk omkring sig riskerar också att drabbas indirekt. Föräldrarnas möjligheter till förvärvsarbete är centralt för barns utveckling och möjligheter i livet i stort. Detta kan även indirekt påverka flera diskrimineringsgrunder – det är t.ex. vanligare att kvinnor är ensamstående än män, samtidigt som kvinnor ofta arbetar inom exempelvis vård- och omsorgsyren. Det kan även beröra diskrimineringsgrunden etnisk tillhörighet på liknande indirekta vis, även om detta inte är kartlagt inför bedömningen. Man kan omvänt förklara risken med att barn till föräldrar med akademisk utbildning, arbeten som utförs på kontorstid, som är sammanlevande och har stora sociala nätverk omkring sig mer sällan är i behov av omsorg på obekvämtid för att samtidigt kunna förvärvsarbeta. Det finns också en direkt positiv ekonomisk påverkan då vårdnadshavare i större utsträckning har möjlighet att förvärvsarbeta.

Om sådan verksamhet ska erbjudas

Om kommunen erbjuder omsorg på obekvämtid påverkas ekonomin. Antingen ska uppdraget genomföras inom befintlig budgetram eller så behövs tillskott för verksamheten. Verksamheten kan organiseras på olika sätt, exempelvis bedrivs på en eller flera förskolor, i hemmet eller av extern aktör. Det finns fördelar och nackdelar med alla olika arbetsätt. En tydlig risk med att ha en förskola är att tillgängligheten försvåras beroende på var i kommunen de som är i behov av omsorg på obekvämtid bor. Å andra sidan innebär det en trygghet i en etablerad verksamhet där flera barn möts och får sitt omsorgsbehov tillgodosett, i förskolans lokaler. En tydlig risk med att lösa omsorgen på obekvämtid i hemmet är att barnet/barnen är ensamma med en vuxen i en mindre kontrollerad miljö. En fördel är å andra sidan tillgängligheten för vårdnadshavare och barn samt barnets möjliga upplevelse av trygghet i det egna hemmet. Verksamhetens kvalitet bedöms dock öka i en central verksamhet, samtidigt som säkerheten för barnen också bedöms öka. Sammantaget bedömer förvaltningen att verksamheten bör bedrivs i förskolans lokaler. Det är dock viktigt att se till att även barn med särskilda behov eller funktionsnedsättning har samma tillgång till omsorg på obekvämtid som barn i allmänhet.

Förvaltningen bedömer att det inte finns några väsentliga negativa effekter för barn om kommunen erbjuder barnomsorg på obekvämtid. Tvärtom ses många möjligheter till positiva

effekter då vårdnadshavares möjligheter till förvärvsarbete stärks och barnen samtidigt får tillgång till omsorg av god kvalitet.

Barn i förskoleålder har inte själva deltagit i den här barnkonsekvensanalysen med anledning av att frågan inte kräver det. Barns grundläggande behov i frågan anses vara att ha rätt till omsorg då deras vårdnadshavare behöver förvärvsarbete. Barns sociala nätverk i form av vårdnadshavarna har genom sina uttryckta behov av omsorg på obekvämtid inkluderats i analysen.

Deltagande: Cecilia Cadier, Mergim Rexhepi, Nathalie Tapper, Katarina Hult